

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

2	5	3	6	0
---	---	---	---	---

Exam. Code :

0	3	0	9
---	---	---	---

Master of Arts (Economics) 3rd Sem.

(2125)

Opt. (ii) : ECONOMICS OF INDUSTRY—I

Paper—MAECO-303 & 304 (In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— Attempt FIVE questions in all, selecting at least ONE question each from Sections A, B, C, and D. Question No. 1 is compulsory.

(Compulsory Question)

1. Write short notes on any TEN in about 25-30 words each :
 - (i) Constraints of Sole Proprietorship
 - (ii) Why Profit Maximization Hypothesis was criticized?
 - (iii) Features of Modern Corporation
 - (iv) Rationale of Sales Maximization Hypothesis
 - (v) Concept of Bounded Rationality as given by Cyert and March

- (vi) Difference between Monopoly and Dominant Firm
- (vii) Motives of Mergers
- (viii) Collusive conduct
- (ix) Rivalry model of Market Conduct
- (x) Contestable Market
- (xi) Non-Price Competition
- (xii) Dorfman and Steiner Condition of Advertising intensity
- (xiii) Sources of Barriers to entry in oligopoly
- (xiv) Four factors affecting Sub Optimal Capacity
- (xv) How is Market Performance assessed? 10×2=20

SECTION—A

- 2. Explain Williamson's Model of Managerial Discretion. 15
- 3. Explain the Marris model of Growth Maximization. 15

SECTION—B

- 4. Define Market Concentration. How can we measure it? 15
- 5. Enumerate and discuss the determinants of Seller Concentration. 15

SECTION—C

- 6. What is Limit Price? Why Oligopolists choose Limit Pricing Strategy? 15
- 7. Discuss the evolution of Structure-Conduct-Performance Hypothesis. 15

SECTION—D

8. What do you understand by Productive and Allocative Efficiency? 15
9. Explain the relationship between Market Structure and Profitability? 15

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- भाग क, ख, ग और घ में से कम से कम एक प्रश्न चुनकर कुल पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है।

(अनिवार्य प्रश्न)

1. किन्हीं दस प्रश्नों पर लगभग 25—30 शब्दों में संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखिए :
- (i) एकल स्वामित्व की बाधाएँ
 - (ii) लाभ अधिकतमीकरण परिकल्पना की आलोचना क्यों की गई?
 - (iii) आधुनिक निगम की विशेषताएँ
 - (iv) विक्रय अधिकतमीकरण परिकल्पना का औचित्य
 - (v) साइर्ट और मार्च द्वारा दी गई परिबद्ध तर्कसंगतता की अवधारणा

- (vi) एकाधिकार और प्रमुख फर्म के बीच अंतर
- (vii) विलय के उद्देश्य
- (viii) कपटपूर्ण आचरण
- (ix) बाजार आचरण का प्रतिद्वंद्विता मॉडल
- (x) प्रतिस्पर्धी बाजार
- (xi) गैर-मूल्य प्रतिस्पर्धा
- (xii) विज्ञापन तीव्रता की डॉर्फमैन और स्टीनर स्थिति
- (xiii) अल्पाधिकार में प्रवेश की बाधाओं के स्रोत
- (xiv) उप-इष्टतम क्षमता को प्रभावित करने वाले चार कारक
- (xv) बाजार प्रदर्शन का मूल्यांकन कैसे किया जाता है?

10×2=20

भाग-क

2. विलियमसन के प्रबंधकीय विवेक के मॉडल की व्याख्या कीजिए। 15
3. विकास अधिकतमीकरण के मैरिस मॉडल की व्याख्या कीजिए। 15

भाग-ख

4. बाजार संकेंद्रण को परिभाषित कीजिए। हम इसे कैसे माप सकते हैं? 15
5. विक्रेता संकेन्द्रण के निर्धारकों की गणना और उन पर चर्चा कीजिए। 15

भाग-ग

6. सीमा मूल्य क्या है? अल्पाधिकारवादी सीमा मूल्य निर्धारण रणनीति क्यों चुनते हैं? 15
7. संरचना-आचरण-प्रदर्शन परिकल्पना के विकास पर चर्चा कीजिए। 15

भाग-घ

8. उत्पादक और आवंटन दक्षता से आप क्या समझते हैं? 15
9. बाजार संरचना और लाभप्रदता के बीच संबंध स्पष्ट कीजिए। 15

(पंजाबी अनुवाद)

ਨੋਟ :- ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

1. ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (i) ਇਕੱਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ।
- (ii) ਲਾਭ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ?
- (iii) ਆਧੁਨਿਕ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
- (iv) ਵਿਕਰੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦਾ ਤਰਕ।

- (v) ਸਾਇਰਟ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੀਮਾਬੱਧ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ।
- (vi) ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ।
- (vii) ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼।
- (viii) ਸਹਿਯੋਗੀ ਆਚਰਣ।
- (ix) ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਚਰਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਡਲ।
- (x) ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਾਜ਼ਾਰ।
- (xi) ਗੈਰ-ਕੀਮਤ ਮੁਕਾਬਲਾ।
- (xii) ਡੋਰਫਮੈਨ ਅਤੇ ਸਟੀਨਰ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤੀਬਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ।
- (xiii) ਓਲੀਗੋਪੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ।
- (xiv) ਉਪ-ਅਨੁਕੂਲ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਕਾਰਕ।
- (xv) ਬਾਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

10×2=20

ਭਾਗ—ੳ

2. ਵਿਲੀਅਮਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
3. ਵਿਕਾਸ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਮੈਰਿਸ ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਅ

4. ਬਾਜ਼ਾਰ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਪ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? 15
5. ਵਿਕਰੇਤਾ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ੲ

6. ਸੀਮਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ? ਓਲੀਗੋਪੋਲਿਸਟ ਸੀਮਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਰਣਨੀਤੀ ਕਿਉਂ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ? 15
7. ਢਾਂਚਾ-ਆਚਰਣ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ਸ

8. ਉਤਪਾਦਕ ਅਤੇ ਵੰਡ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? 15
9. ਬਾਜ਼ਾਰ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ। 15